

Ara : 10 fillér.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

VIII. ÉVFOLYAM, 217. SZÁM.

DEBRECEN 1931 SZEPTEMBER 24. CSÜTÖRTÖK.

ARA 10 FILLÉR.

A bécsi, berlini és londoni tőzsde

Európa pénzpiaca a teljes feszültség állapotában van. A legutóbbi napok eseményei, amelyek fölünk teljesen függetlenül, a tőlünk nyugatra fekvő egyes államokban következtek be, bár utólag, de igazolják azokat az intézkedéseket, amelyeket a magyar kormány, a belső pénzgazdálkodás biztonsága érdekében tett. Bécsből és Berlinből s legutóbb Londonból érkeznek hírek, hogy úgy a bécsi, mint a berlini és londoni kormány szükségrendeleteket léptetett életbe, s ezek között elrendelte a tőzsdék bezárását. A bécsi, illetve a berlini és londoni intézkedésből kettős vélemény kialakulásának jogossága látszik kézenfekvőnek: Az egyik az, hogy Bécs, Berlin és London szükségét érezte annak, hogy szolidárisan járjon el, s szükségét érezte annak, hogy az európai pénzpiac alakulásával szemben egységesen vegye fel a küzdelmet. A másik jelenség az, — bár nem kifejezetten — de Bécs, Berlin és London egységesen akarja demonstrálni azt, hogy Páris pénzügyi politikájára erősen veszélyeztetni a középeurópai államok gazdasági létét.

Franciaország 6000 millió frank kölcsönhálóza be Európát, a mely összegben Németország a Daves-kölcsön révén 370 millió frankkal, s a Young-kölcsön révén 2155 millió francia frankkal szerepel. Ausztria, Franciaországgal szemben fennálló adóssága 170 millió frank. Franciaország Európa-üzert felmondta a kölcsönökét, s így, a láncszem szerint összefüggő kölcsönök megindultak újukon, s a pénzgazdálkodás törvénye szerint, egymást göngyölték fel. Így állott elő az a helyzet, hogy Franciaország mellett, s vele egyidőben kölcsönt nyújtott államok is, köztük a hatalmas Anglia is, revideálni volt kénytelen pénzgazdálkodását, hogy eleget tehessen belső és külső szükségleteinek. Kénytelen volt Európában kihelyezett kölcsöneit felgöngyölni és visszavonni.

Franciaország elérte célját, mert a békekötés után kihelyezett kölcsöneivel függő helyzetbe hozta az európai államokat, s amikor az egész világon kitört a gazdasági krízis, akkor, ahelyett, hogy fenntartotta volna a kihitelezési status quo-t, — sőt újabb kölcsönökkel sietett volna a megszorult Európa segítségére, — egyszerűen elzárkózott minden további pénzügyi akciótól. Franciaország álláspontjának igazolása mellett csak egyetlen érv szól, s ez az, hogy az országok egymásközötti bizalmatlanságát veszélyesnek ítélte, s őt

Viharos hossz a newyorki tőzsdén

Hoover két éves moratóriumra gondol

London, szept. 23. A newyorki tőzsdén szerdán olyan hosszmozgalm bontakozott ki, aminőre három hónap óta nem volt példa. — Egyes értékek több mint 15 ponttal emelkedtek. Közel 3 millió darab értékpapír cserélt gazdát. Az

irányzat mindvégi szilárd volt.

London, szept. 23. A Baltimore Sun jelenti, hogy Hoover elnök hajlandó beleegyezni a moratóriumnak két évbe való meghosszabbításába, de azt hiszi, hogy a kezdeményezésnek nem töle kell kiin-

dulnia. Németország jóvátételi moratóriumot kérhet. Ezzel kapcsolatban a szövetségesek felvethetnék Amerikával szemben fennálló háborús adósságok fizetésének elhalasztását.

A 33-as bizottság megszavazta a jövedelmi szükségadót

Az 1932. évi adóalap után kell tizetni az új adót, mely a jövedelmi adó százszázaléka lesz — Az első részletet mar ez év novemberében be kell tizetni

Budapest, szept. 23. Bizottság ülésén a jövedelmi szükségadó bevezetéséről szóló rendeletet tárgyalta. Napirend előtt Hoyos Miksa gróf üdvözölte a földmívelésügyi miniszter elhatározását, a mely lehetővé teszi a borárak egészségesebb kialakulását. Ivády Béla földmívelésügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy a kormány e kérdés gyors és eredményes megoldását akarja elérni. A

tárgyalásokat úgy az érdekeltekkel, mint a kormányzat illetékes tényezőinek bevonásával a legrövidebb idő alatt le akarja folytatni. Sztéryni napirend előtti felszólalásában kérte a miniszterelnököt, hogy elsősorban azokat a javaslatokat hozza a bizottság elé, a melyek az inség és a munkanélküliség leküzdésére, az árdragítás lefőzésére, általában a gazdasági élet fellendítésére vonatkoznak.

A miniszterelnök a gazdasági helyzet megjavításáról és a benyújtott indítványokról

Károlyi gróf miniszterelnök teljes megértéssel fogadja a bizottság tagjainak azt a kívánságát, hogy az elkerülhetetlen, de súlyos adórendeletek után olyan javaslatokkal foglalkoztassa a kormány a bizottságot, melyek a gazdasági élet fellendítését célozzák. A sajtóban is felmerült az a kívánság, hogy a kormány átfogó nagy gazdasági programmal jöjjön. Ebben a mértékben a kívánságnak eleget tenni nem lehet, mert átfogó gazdasági programot csak akkor tud kidolgozni a kormány, ha megfelelő pénzügyi alap áll rendelkezésre. A kormány már a legközelebbi időkben olyan javaslatokkal jön, amelyek alkalmasak a gazdasági

helyzet lépésről-lépésre való megjavítására.

Az inségakeió folyamatban van és a 33-as bizottság előtt ma a napi rendben szereplő rendeltetvezet is azt célozza, hogy előteremtsük az inségakeió fedezetét.

A miniszterelnök ezután részletesen foglalkozott az ellenzék által beterjesztett javaslatokkal. E javaslatok a többi közt indítványozzák a külföldi ösztöndíjak eltörlését, a közmunkatanács megszüntetését, a vasúti szabadjegyek korlátozását. Kijelenti a miniszterelnök, hogy a hatos albizottság már foglalkozik ezekkel a kérdésekkel és mihelyt az egyes tárcák költségvetésének felülvizsgálásá-

val elkészül, konkrét javaslatokkal lép a 33-as bizottság elé. Az ellenzék takarékosági indítványainak második csoportjába az autonóm testületek háztartásával összefüggő indítványok tartoznak. Ezekkel a másik 6-os albizottság foglalkozik majd és ugyancsak konkrét javaslatokat fog kidolgozni és azokat a 33-as bizottság elé hozza.

A FŐISPANI ÁLLÁSOKAT MOST NEM LEHET ÖSSZEVONNI.

A főispáni állások összevonását a maga részéről is helyesnek tartaná, de meg kell gondolni, hogy nehéz tél előtt állunk, ami a főispánokra súlyos kötelességet és felelősséget fog hátrítani. A mai viszonyok között tehát nem volna helyénvaló e téren radikális intézkedéseket tenni. Ami az összeférhetetlenség és az álláshalmazások megszüntetésére vonatkozó intézkedéseket illeti, ezek törvényhozási szabályozást igényelnek. Egy másik javaslat annak előmozdítását szolgálja, hogy a külföldön élő nyugdíjasok Magyarországon költsek el javaikat.

Ennél a kérdésnél nem szabad elfelejteni, hogy szerzett jogokról van szó és így egyéni elbírálásra van szükség. A kormány mindenestre örködni fog, hogy a lehetőségek szerint ennek a kérdésnek megoldását előmozdítsa.

nem Európa veszélyeztetett gazdasági helyzete, hanem saját biztonságát s pénzügyi hegemoniájának zavartalan fenntartása és megőrzése érdekelte. Most az a kérdés, hogy akkor, amikor Ausztria és Németország Franciaország kívánságára lemond a vámunióról, abban a reményben, hogy Franciaország gazdasági helyzetükön segíteni fog, s amikor a segítség késle-

kedik, s a két ország belső óvintézkedéseket kénytelen életbeléptetni, az a kérdés, hogy Franciaország magatartása Ausztrián és Németországon keresztül s általános elzárkózó pénzügyi politikájával mennyiben lesz okozója Európa gazdasági csődjének?

A gazdasági baj terjed, s veszedelmes ragadósnak látszik. Magyarország, a maga szűkre szabott

eszközeivel igyekezett preventív intézkedéseket életbeléptetni, s kétségtelennek látszik, hogy a gazdasági romlás útját csak úgy lehet elzárni s a veszedelmet csökkenteni, ha nem egyes államok hajtának végre óvintézkedéseket, hanem ha az európai országok szolidárisan állnak egymás mellé s kölcsönös védelemre berendezkedve védelmezik meg érdeküket.

BIZALMATLANSÁG, POLITIKAI KONZEVENCIAK LEVONÁSA.

Ami a politikai államtitkárok csökkentésére vonatkozó javaslatokat illeti, ezt a kormány már megvalósította. A mezőgazdasági kamarák megszüntetése dolgában alaposan meg kell vizsgálni a kérdést, de nem hiszi, hogy ezen a téren számottevő megtakarításokat lehetne elérni. A miniszterelnökség sajtó és rendelkezési alapját a 6-os albizottságot egyetértésben részben már eddig is csökkentették, nincs kizárva azonban további redukciónak. Ami azonban az ilyen pénzek felhasználását illeti, ez minden államban bizalmi kérdés. Ha tehát a 33-as bizottság vagy a parlament más álláspontot foglalna el, ezt bizalmatlanságnak tekintendő és levonná a politikai konzervenciákat.

Ezután a napirend tárgyalása következett.

A SZÜKSÉGADÓ-RENDELET TERVEZETE.

Vargha Imre államtitkár ismertette a szükségadó rendeletét, amelynek értelmében a jövedelmiadó kötelesek szükségadó címén az 1932. évre megállapított jövedelmi adónak megfelelő összeget tartoznak befizetni, úgy hogy az összegnek a fele 1931. év november 15-én, a másik fele pedig 1932. február 15-én esedékes. A befizetés az 1931. évre kivetett jövedelmi adó alapján történik.

1932. évi jövedelmiadó fizetésének befejezése után minden adózó szük-
ségadó tartozását le kell számolni. Ha a befizetett összeg az 1932. évre kivetett jövedelmiadó alapján megállapított tényleges tartozás összegénél kisebb lenne, ezt a különbözetet az adózónak be kell fizetni. Ha azonban az előlegként befizetett összeg nagyobb lenne, mint az 1932. évre kivetendő jövedelemadó, akkor a felülfizetést egyéb állami tartozásokba kell be-
tűdni.

Ha a bevallott jövedelem nem felel meg az illető adózó életmódjának, akkor az adót kivető bizottság jogosult magasabb adóalapot megállapítani. Azoknál az adózóknál, akiknél az adóköteles vagyontárgy együttes értéke az 500 ezer pengőt túlhaladja, a szükségadó nem lehet kisebb, mint a vagyon alapján vett 2 ezrelék. Ha az adózó a kérésre a megfelelő adatokkal a kitűzött határidőn belül nem mutatja be, vagy a kívánt felvilágosítást nem adja meg, akkor a kivetés során megállapított adóalap 20 százalékat tartozik bírság fejében befizetni.

Vargha Imre államtitkár ismertette ezután a rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket.

A VITA.

Kállay Tibor, az első felszólaló hangzott, hogy az adójavaslatok vitáját minél gyorsabban kell befejezni. Indítványozta, hogy a szükségadóra halasztás legyen engedélyezhető, mert az adózók egyrésze az új adót vagyonából fogja fizetni.

Örffy Imre szükségesnek tartja az inségadó kivetését, de nem helyesli, hogy a javaslat a látszólagos jövedelmeket is megkivánja adóztatni. Kéri, hogy az évi 3600 pengőnél kisebb jövedelmeket mentesítsék a szükségadó alól.

Somssich László gróf szerint, mint-hogy a javaslat nem gondoskodik arról, hogy a mezőgazda miként fizesse tőkéből a szükségadót, nem fogadja el a javaslatot.

Tomcsányi V. Pál szükségesnek tartja a tervezett adó behozatalát inségakció számára. Kívánatos volna, hogy ez a rendeletben magában is ki-

fejezésre jusson s hogy a szükségadó csak erre a célra fordítható.

Eber Antal indítványozta, hogy azok, akiknek a megállapított köteles jövedelme az 1600 pengőt nem haladja meg, a 20 pengőt meg nem haladja, mentesítve legyenek a szükségadó alól, mert ilyen adót a legkisebb iparosokra, gazdákra és kereskedőkre nem lehet kivetni.

Egy Aurél elfogadja a szükségadót, de helytelennek és szükségszerűtlennek tartja a jövedelmi adó elvi alapjainak megváltoztatását. Kéri, hogy minden vállalatot, amely akár állami, akár megyei, városi, vagy községi támogatásban részesül, kötelezzék arra, hogy alkalmazottainak fizetéséről pontos adatokat szolgáltatson be.

Pallaviciny György ögróf elvben helyesli azt, hogy a jövedelmi adó alapján kivetendő szükségadó révén a tehetősebb osztályok is hozzájáruljanak az állambiztosítás egyensúlyának helyreállításához. Bár kétsége van az iránt, hogy az adóemelési rendeletek célra-
vezetők lesznek-e.

Marschall Ferenc rámutatott arra, hogy az inség kérdésének megoldása a legsúlyosabb felelősséggel nehezedik úgy a kormányra, mint a társadalomra. Felmerül az a kérdés, hogy helyes-e a jövedelmi adót az inségadó alapjául venni. Különösen a mezőgazdaság szempontjából kell felvetni ezt a kérdést, mert ott a jövedelmi adó a földadó súlyos tartozéka gyanánt jelentkezik. A mezőgazdák sok esetben kénytelenek vagyonukból fedezni jövedelmi adó tartozásukat. A kisebb existenciákat a szükségadó kivetésénél feltétlenül kímélni kell, ezért a létminimumot a szükségadóra 3 ezer pengőben kell megállapítani. Ugyancsak kímélni kell a sokgyermekes családokat is.

Rassay Károly nem fogadja el a javaslatot, hangoztatva, hogy a jövedelmi adó kivetésével nem az inségakciót szolgálják, hanem a jövedelmi többlet az állambiztosítás egyensúlyának biztosítására fog szolgálni. Helyteleníti, hogy a látszólagos jövedelmek alapján akarják a polgárságot súlyos terhekkel megróni.

Wolff Károly rámutatott arra, hogy az angol eseményekből és a külföldi kölcsönök lehetőségének megnehezítéséből azt a következtetést kell levonni, hogy saját erőnkől kell a válságot enyhíteni. Meg is fogunk birkózni a nehézségekkel, mert egy nemzetet gazdasági válság révén nem lehet megsemmisíteni. Attól tart, hogy a valutakérdést az export útján nem tudjuk megoldani. Beszéde további során felvilágosítást kért a fővárosi inségakciónál és szükségesnek mondta, hogy a főváros a saját szükségadója helyett kárpótlást kapjon.

Chorin Ferenc elfogadta a javaslatot, helyteleníti a jövedelmi adó kivetési rendszernek módosítását. A kormány-
nak megfelelő gazdasági intézkedésekkel kell megakadályozni a külföldi káros hatások következményeit.

Teleszky János sajnálattal állapította meg, hogy a javaslat nem az 1931. évi, hanem az 1932. évi jövedelmi adó megkésztésére alapul. Kétségtelen, hogy az 1932-i adókövetés alapján szolgáló 1931. évi jövedelmek, különösen a nagy jövedelmek, sokkal alacsonyabbak lesznek, mint az 1930. éviéek voltak és így a szükségadóból kevesebb fog befolyjni, mint a javaslat e tervezete alapján történt volna.

MÓDOSÍTÁSOKKAL ELFOGAD- TAK A JAVASLATOT.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár válaszolt ezután a felszólalásokra. Kérte, hogy a bizottság általánosságban fogadja el a tervezetet. Hangsúlyozta, hogy nem zárkózik el azoktól a módosításoktól, amelyeket a felszólalásokban nyilvánítottak, ha ezek a lényegyet nem érintik. A javaslatban tervezett adóhoz a kormány a mai pe-

héz helyzetben köti magát. Hozzájárul ahhoz is, hogy akinek jövedelme a 10 ezer pengőt nem haladja meg, a szükségadót három részben fizethessék. Hajlandó az adók be nem vállalása esetén az adóalap 20 százalékában megállapított bírságot leszállítani. Hozzájárul ahhoz, hogy adóeltérítés ne minősíthessék csalásnak, hanem csak kihágásnak. Elfogadja azt az in-

dítványt, hogy a szükségadót a földből sem lehet áthárítani. A szükségadó hozadékából azok a városok, amelyek inségadót nem vetnek ki, megfelelő kárpótlásban részesülnek. A bizottság ezután a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben is elfogadta, a legközelebbi ülés holnap délelőtt lesz és azon az export fejlesztését célzó intézkedéseket tárgyalják.

Ujból megnyitották a londoni tőzsdét

A hangulat nyugodtabb — Hossz a párisi tőzsdén

London, szept. 23. A londoni tőzsdét szerdán kétnapos szünet után újból megnyitották. A hangulat nyugodtabb volt. Az ipari és közlekedési értékek árfolyamai, a font sterling értékének emelkedtek. Ez némi hosszmozgalom illuzióját keltette az emberekben. A tőzsdetanács határozata szerint minden idegen valuta beszerzése és a külföldi értékpapírok vásárlása a valutazárlat rendeletbe ütközik és tilos.

Páris, szept. 23. Az értéktőzsdé javuló irányzata elég határozottan bontakozik ki. Az erőteljes visszavásárlások következtében az értékpapírok jórésze mindjárt kezdetben behozta a hétfőn szenvedett veszteséget. Több papír tekintélyes nyereséget ért el.

AZ ANGOL FONT AZSÍOJA NÁLUNK IS ESETT.

Budapest, szept. 23. A Nemzeti Bank szerdai valuta- és devizaárjegyzése meglepő árdifferenciákat tüntet fel. A font árfolyamát ismét jegyezte a Nemzeti Bank és pedig a külföldi valutapiacok értékelésének megfelelően a legutóbbi 27.70—28 pengős árfolyammal szemben ma 23—24 pengővel jegyezték az angol font árfolyamát, ami egy fontnál 4.35 pengős árvesztést jelent. Jelentékeny árnyatlatokat mutatnak más valuták is, így a líra, amely 1.35 pengős árvesztéssel zárt 100 líráként. A svájci frank 50 fillérrel olcsóbbodott a Nemzeti Bank valutajegyzésének tükrében.

Feltűnő nagy árvesztéssel zá-

rultak az északi valuták. A Nemzeti Bank az effektív valuták jegyzésének mellőzésével csak a devizaárfolyamokat jegyezte és ezek a kurzusok teljesen egy színvonalra kerültek. Kopenhága, Stockholm és Oslo egyformán 129.90—132.90 pengős árfolyamokat értek el, szemben a legutóbbi árjegyzéssel, amely mind a három külföldi kifizetésnél 150 pengő fölött mozgott. Az északi államok devizái tehát 15 százalékot meghaladó veszteséggel zártak.

A PENGŐ ÁRFOLYAMA ZÜRICHBEN.

A Neue Züricher Zeitung tegnapi számában durva sajtóhiba jelent meg a pengő árfolyamával kapcsolatban. A N. Z. Z. hibás közlése szerint a pengő árfolyama Zürichben 70. Ezzel szemben a Magyar Távirati Iroda megállapította, hogy a téves árfolyamjegyzést, kizárólag sajtóhiba okozta, mert a pengő zürichi árfolyama 90.02½ sv. frank.

AZ OLASZ VALUTÁBAN NEM LESZ VÁLTOZÁS.

Róma, szeptember 23. Az olasz kormány és az olasz nemzeti bank kormányzója értesítették külföldi képviselőket, hogy az olasz kormány és az olasz nemzeti bank nem szándékozik a lírának stabil árfolyamát megváltoztatni, amely árfolyamhoz az olasz gazdasági élet az elmúlt négy esztendőn át teljesen hozzászokott. A bankjegyek aranyra, vagy aranyértékű devizákra való átválthatósága tehát nem változott.

Magyarország külföldi kötelezettségének pontosan megfelel

Az „Arbeiter Zeitung”
valótlan hírére érelyesen megcáfolták

Budapest, szept. 23. (MTI.) Az Arbeiter Zeitung tegnapi számában azt a hírt terjeszti, hogy Magyarország moratóriumot szándékozik kimondani a külfölddel fenn álló tartozásaira nézve. A magyar kormány a legerélyesebben meg-

cáfolja ezt a tendenciózus hírt, a mely valószínűleg tőzsdéi spekulációt akar szolgálni. Egyidejűleg megállapítja, hogy Magyarország külföldi kötelezettségeinek teljes pontossággal meg fog felelni úgy, amint az a múltban is történt.

A borválság leküzdése

Az ipari szeszgyárak 800 ezer hektoliter bort
párlattá dolgoznak ki

Budapest, szeptember 23. A borvidéki kerületek képviselői Bessenyei Zénó elnöke alatt értekezletet tartottak a szőlő- és borgazdálkodás aktuális kérdéseiről. Az értekezleten megjelentek: Ivády Béla földművelésügyi miniszter, Darányi Kálmán és Barcza Ernő államtitkárok, Staub Elemér, az exportintézet elnöke és mintegy 40 országgyűlési képviselő.

Ivády földművelésügyi miniszter ismertette a kormányának a borválság leküzdésére irányuló programját és részleteiben megvilágította a földművelésügyi kormányzat az a minisztertanács elé terjesztendő tervezetét, amelynek értelmében az ipari szeszgyárak 800 ezer hektoliter bort párlattá dolgoz-

nak ki.

A miniszter fejtegetéseit általános helyesléssel fogadták. Bessenyei Zénó elnök bejelentette, hogy a balatonfüredi kongresszust azért nem tartják meg, mert a borgazdálkodás aktuális problémáinak felszínre tartása megköveteli, hogy a borvidéki kerületek képviselői a fővárosban tartózkodjanak és résztvegyenek a tanácskozásokon.

Rheumatikus fájda'maknál

fejfájásnál, izom és izületi fájdalmak esetén a Togat tabletták jól hatnak. Teljesen ártalmatlan. Kérdezze meg orvosát! Minden gyógyszerárban kapható. Árát 1.80

Csiz fürdőben letartóztattak egy volt vasutast, kit a biatorbágyi merénylettel gyanúsítanak

Prága, szept. 23. (Cseh Távirati Iroda.) A csehszlovák hatóság Csiz fürdőben letartóztattott egy 30 éves férfit, aki állítólag azelőtt a magyar államvasutak szolgálatában állt és azzal gyanúsítják, hogy ré-

szes a biatorbágyi merényletben. A csehszlovák hatóságok kiszolgáltatták a magyar határőrségnek, a mely a gyanúsítottat Budapestre szállította.

Riesen Walter kezén vörös foltok és sebhelyek vannak

Egyre erősödik ellene a gyanu, hogy része van a biatorbágyi merényletben

Budapest, szept. 23. A biatorbágyi merénylet ügyében a rendőrség változatlan eréllyel folytatja a nyomozást melynek legfontosabb része az, ami Riesen Walter, a letartóztatott württembergi szerelő budapesti tartózkodására vonatkozik. Riesen Walter a budapesti rendőrség politikai osztályának adatai alapján fogták el. Több adat van arra vonatkozóan, hogy Riesen a merénylet idején Biatorbágy közelében tartózkodott és azután pedig Budapestre jött. Adatok merültek fel arra is, hogy az ország területén Szombathelyen látták utoljára Riesen Waltert, akinek ügyébe egy nő is belekeverődött. A rendőrségnek igen sok adat áll a rendelkezésére, nemcsak Riesenre vonatkozóan, hanem egyéb irányokban is, ezek azonban egyelőre már bizalmas természetűek. Rendkívül érdekes jelentés érkezett délben Loebenből. A jelentés szerint Riesen kezén vörös foltokat és sebhelyeket találtak. Ez a hír azért látszik fontosnak, mert a robbanási szakértők szerint az ekrazit sárga foltot hagy a bőrön és a tárgyakon. Ezt a foltot csak erószakos módon, leginkább vegyszerrel lehet eltávolítani, de a vegyszer használata után mégis vörös nyom marad az ekrazit helyén. A főkapitányság a loebeni rendőrségtől teljesen függetlenül folytatja a nyomozást, a Riesen Walter magyarországi szereplésére vonatkozóan. Mindaddig, amíg Riesen itteni szereplése nem tisztázódik, Riesen a loebeni rendőrségen marad. A budapesti rend-

őrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást, úgy ebben, mint pedig más irányban is.

Bécs, szept. 23. Riesen Walter tagadja, hogy része volna a biatorbágyi vasuti merényletben, csak azt ismeri be, hogy szelámskodott Németországban, Ausztriában és Magyarországon is. A magyar rendőrhatóságok kérték a loebeni rendőrségtől Riesen Walter arcképét, amelyet már meg is kaptak és annak alapján megállapíthatják, hogy Riesen Walter és Leipzig Márton nem azonosak.

Székesfehérvár, szept. 23. A fővárosi lapoknak azzal a híradásával kapcsolatban, hogy a biatorbágyi merénylet elkövetésével gyanúsítva Leobenben elfogták Riesen Walter 21 éves stuttgarti géplakatost, igen érdekes mozzanatok merültek fel Székesfehérvárról.

Az egyik székesfehérvári bankban nemrégiben beállított egy német fiatal ember és azt kérdezte, hogy mivel Herman Walter von Riesen német mérnök nagyobb összegű márkát akar átutalni, mi az eljárás. A bankban azt a választ kapta, hogy ehhez szükséges az illető személyes megjelenése.

A fiatalember azt válaszolta, hogy kollegája nem jöhet személyesen, mert a nappali órákban állandóan a magyar vasúti vonalakat tanulmányozza.

Ezek az események a fővárosi lapok mai közlése alapján merültek fel az illető szereplők emlékezetében.

Hegedüs Gyula már nem akart élni ebben a világban, ahol ártatlan embereket robbantanak fel

Tegnap helyezték örök nyugalomra a máriabesnyői kriptában Hegedüs Gyula színművész hült tetemét. A gázmise kezdetére ért oda Horthy Miklós kormányzó szárnysegédje, aki elhelyezte a koporsónál a kormányzó koszoruját és a kormányzóné csokrát. A szertartás véget ért, a temetési menet megindult a kolostor közeli temetője felé, amely ott fekszik a dombos magaslaton a besenyői erdő tövében. A kolostor szerzeteseinek sírjai mellett van Hegedüs Gyula sírboltja: monumentális keresztre feszített Krisztusz-szobor emelkedik a kriptá fölött. Itt

a kriptá bejárata előtt bucsuzik el besenyői barátai nevében a halottól Faragó Jenő. A beszéd után a koporsót elhelyezték a kriptában.

Az özvegy halk, rekedt sirása hangzott fel. Folyton ugyanazt ismétli, egyre ugyanazt mondja, reszkető hangon szól mindenkihez:

— Csak az az egy gondolat enyhíti fájdalmamat, hogy Gyula már nem akart élni, hogy halála előtt négy nappal egyre azt mondotta nekem: Ilona, én már nem akarok élni ebben a világban, ahol ártatlan embereket robbantanak fel.

MELLBESZURTA MAGÁT, MERT FŐNÖKE MEGDORGÁLTA.

Budapestről jelentik: Tegnap délután nagy riadalom támadt a pénzügy minisztériumban. A tisztviselők rohantak a telefonhoz, hívták a mentőket, mert az egyik társuk, Kalocsay László 27. éves számliszt, zsebkésével mellbeszurta magát. A fiatal tisztviselőt a mentők a Rókusba vitték. — Megállapították, hogy Kalocsay enyhe szemrehányásban részesült egyik főnöke részéről. Ezt az érzékeny lelkű fiatalember annyira a lelkére vette, hogy mellbeszurta magát.

A TANOCOKTATÁS ÉRDEKÉBEN.

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben intézkedik az ipartörvény alapján befolyó ipari díjak, pénzbüntetések és iparbírságok hovatartozása felől. A rendelet értelmében ezek a díjak a tanoncoktatás céljára használandók fel és általában annak a községnek tanonciskoláját illeti, amely községben pénzbüntetéssel, vagy pénzbírsággal sújtott egyén a kihágást elkövette, s illetőleg az ipardíj ellenében a szolgáltatást igénybe vette.

A Kossuth uccai piac meghagyását kérik tavaszig

Megírta a »Debreczen«, hogy a miniszter jóváhagyta azt a közgyűlési határozatot, melynek értelmében a Kossuth uccai piacot áthelyezik a Széchenyi uccára. Dr. Vass Károly főjegyző most arról tett jelentést dr. Vásáry István polgármesternek, hogy az érdekeltek azzal a kérelemmel állanak

elő, mely szerint az általuk megtartott gyűlésen panaszok hangzottak el arra nézve, hogy a mostani idő nem alkalmas az áthelyezésre, ezért azt kívánják, hogy tavaszig hagyják meg a mostani helyén a piacot. Az áthelyezés időpontjában a polgármester dönt.

Leégett az álmosdi gőzmalom

Az oltási munkálatokat a robbanások akadályozták

A múlt héten nagy tűz pusztított Álmosdon. Kigyulladt a malom és néhány óra alatt porig égett.

A tűz a motorházban keletkezett és az ott levő olajtartályok pillanatok alatt lángborultak. A tűzoltóság két perc alatt kivonult. Homokkal és földdel próbálták a veszedelmes tüzet lokalizálni, de megfeszített munkájuk sikertelennek bizonyult a pusztító

elemmel szemben. A robbanások egymást követték. Veres József tűzoltóparancsnok az egyik tartály mellett dolgozott és csak a véletlen folytán menekült meg a halálos veszedelemtől. A csendőrség megindította a vizsgálatot annak a kiderítése végett, hogy terhel-e valakit felelősség. — A kár nagyrésze biztosítás folytán megtérül.

A szőlőkben nagy károkat okozott az eső

Debreczenben és környékén már két napja kevés megszakítással folyton esik. Az eső felbecsülhetetlen károkat okozott a szőlőkben. — Még nem igen kezdtek meg a szüretelést és a fürtök a szakadatlan esőben rothadásnak indulnak. Nem elég baj, hogy a mostnak nincs ára, hanem most még a kevesbedő mennyiség mellett a minőség is romlani fog.

12 és Egerben 18 millimétert mértek. A Mátrában havazott. A keddi napali felmelegedés keleten 14 nyugaton már csak 10 fokig terjedt. Az éjjeli legalacsonyabb hőmérséklet plusz 5—7 fok között váltakozott.

Időprognózis: Változékony, igen hűvös, szeles idő, különösen keleten megújuló esők, a hegyekben havazás.

BOSZNIÁBAN MÁR VASUTI ZAVAROKAT OKOZ A HÓ.

Szerajevóból jelentik: A hőmérséklet tegnap erősen súlydott. Rövid ideig eső esett, majd sűrűn hullani kezdett a hó. A várost és környékét hó borítja. A hófúvások zavarokat okoztak vasúti forgalomban.

A japán haderő mindjobban kiterjeszti hadműveleteit

Charbin eleste órák kérdése — A Népszövetség tehetetlen

Tokió, szept. 23. Japán teljesen ellenőrzés alá vette Mandzsúria összes stratégiai pontjait. A kormány meghajolt a katonai vezérek fajt accomplia előtt. A csapatok nem akarnak Csang-Csuon túl előnyomulni, de a Charbinban élő 4000 japán érdekelten esetleg benyomulnak az ország északkeleti részére is. A mukdeni külföldi bankokat bezárták. Kínában nagy a felháborodás és a japánellenes bojkott valószínűleg megerősödik.

Későbbi jelentés azt adja hírül, hogy a japán csapatok annyira előrehaladtak, hogy Charbin eleste csak órák kérdése.

Genf, szept. 23. A népszövetségi tanács ma este háromnegyed 7 órára egybehívott hivatalos ülését, amelyen a kínai-japán konfliktust tárgyalják volna, az utolsó pillanatban elhalasztották. Népszövetségi körökben a kínai-japán viszály további kiéleződéséről beszélnek.

London, szept. 23. A nankingi külügyminiszter ma a harmadik jegyzéket intézte a japán kormányhoz. A kínai külügyminiszter jegyzékében a japán csapatok azonnali visszavonását, az elfoglalt területek haladéktalan visszaadását követeli. A jegyzék továbbá megállapítja, hogy a japán haderő állandóan kiterjeszti hadműveleteinek színterét és hogy Japán a nemzetközi jog megsértésével magánszemélyek élet- és vagyonbiztonságát

fenyegeti.

London, szept. 23. A népszövetségi tanács akciója igen jó hatást gyakorolt Nankingban, ahol a hadikérdés nagy mértékűt olt. Nankingban ma délelőtt százezer főnyi tömeg népgyűlést tartott. A tömeg általános mozgósítást követelt. A japánellenes hangulat annyira kiéleződött, hogy Nanking japán lakosai kezdenek Sanghaiba menekülni. A népszövetség jegyzékére, tokiói hír szerint, Japán azzal szándékozik válaszolni, hogy hajlandó csapatait visszavonni bizonyos garanciák ellenében.

JAPAN-OROSZ HÁBORÚTÓL TARTANAK A MANDZSURIAI BONYODALOM MIATT.

Peking, szept. 23. A japán miniszterek kijelentése ellenére, Japán, úgy látszik, el van szánva arra, hogy egész Mandzsúriát katonai erővel megszállja. A legutóbbi jelentések szerint a mandzsúriai japán csapatok gyors ütemben vonulnak. Charbin felé és pedig azzal az indoklással, hogy a Charbinban élő japánok helyzete kritikusra vált. Miután Charbin rendkívül fontos vasúti gőcpont és Oroszország összeköttetése a távol keleti partvidékkel Charbinon keresztül bonyolódik le, attól tartanak, hogy a konfliktus egy orosz-japán konfliktussal fog bonyolódni.

KIIRTOTTA A CSALÁDJÁT, MERT ELVESZTETTE A PERT.

Zsolna, szept. 23. Karátno községben Kolcik 36. éves gazda megfojtotta 2 éves és 5 éves gyermekeit. A tett elkövetése után pedig felakasztotta magát. A családirtást birtokperének elvesztése miatt elkeseredésben követte el.

A »JUSTICE FOR HUNGARY« PRÓBAREPÜLÉSE KITÜNŐEN SIKERÜLT.

Budapest, szept. 23. A »Justice for Hungary« a mátyásfüldi repülőterén motorjának kipróbálása után most végezte első próbarepülését. A gép több, mint egy órán át volt a levegőben s ezalatt a legkifogástalanabban működött.

MUNKANÉLKÜLIEK TÜNTETÉSE ANGLIÁBAN.

London, szeptember 23. Liverpoolban hatézer főnyi munkanélküli tömeg a városháza elé vonult és gyors, azonnali segítyt követelt. A csendőrség hamarosan szétoszlatta őket. Birminghamban ötezer munkanélküli tüntetett a városháza előtt.

WALKÓ KÜLÜGYMINISZTER HAZATÉRT GENFBŐL.

Budapest, szeptember 23. Walkó külügyminiszter Genfből visszatért és átvette a külügyminisztérium vezetését.

MEGSZÓLALT A GYLKOS LELKIISMERETE.

Budapestről jelentik: Két évvel ezelőtt Tobol Péter asztalossegéd több kézzúrással megölte Heeth József gazdálkodót. A fiatal gyilkost hétévi fegyházra ítélték. A meggyilkolt özvegye polgári pert indított Tobol Péter ellen akitől saját részére havi száz pengőt gyermekei részére pedig 50—50 pengő járadékot követel. A polgári pert most tárgyalják a budapesti törvényszéken. Az alperest fegyházor vezette fel a tárgyalóterembe a vádlottat. Tobol Péter a bíró kérdésére elmondotta, hogy 23. éves és maga sajnálja a legjobban hogy kiöltötte Heeth József életét. Amikor Petheő bíró ismertette vele a kereset tartalmát, a jogerősen elítélt gyilkos a következőket mondotta:

— Nagyszájos uram, én mindent vállalom, nemcsak a fegyházat. Hajlandó vagyok az özvegynek kártérítést fizetni, hiszen én öltem meg a hitese férjét és én tettem árvaakká gyermekeit. Más vagyonom nincsen, mint a rám váró örökség, erről szívesen lemondok, hogy az özvegynek és az árvaaknak jusson a vagyon.

Az alperesi szokatlan „védekezés” előterjesztése után a bíró úgy határozott, hogy a keresetet megküldik Tobol Péter törvényes gyámjának, az édesapának, aki azután maga is megteszi az észrevételeit a felperesi igényre.

ad. 27692—1931. II.

HIRDETÉNY.

A Sámsoni dombok nevű városi birtokból 177 kat. hold 1074 négyszögöl terület 8—46 kat. holdas parcellákban az 1931. évi október hó 1-től három gazdasági évre bérbe fog adni. Haszonbérbeadásra vonatkozó árverés f. évi szeptember hó 25-én délelőtt 10 órakor a városháza kistanácstermében lesz megtartva. Az árverés ellen utóajánlatnak helye nincs. Az árverési feltételek a város gazdasági és erdészeti ügyosztályánál (városháza, emelet 27. szám) tekinthetők meg.

Debrecen, 1931 szeptember hó 23.

Polgármester,

A román nemzeti bank igazgatóját autóbaleset érte Kiszpesten

Jakobescu Joanna, a román nemzeti bank igazgatójának 399. rendszámú autóját az éjjel Kiszpesten, az Üllői-uton baleset érte. Az Üllői-ut és a Mátyás ucca sarkán, a síkos uton az autó megcsuszott és nekiszaladt az egyik villamososzlopnak. Az összeütközés következtében az igazgató 18 éves fia, Jakobescu Aurél egyetemi hallgató fejfel az autó szélvédő üvegjébe esett és a társaságukban lévő Estera Combarry 26 éves vegyészme-

nőknő is zuzódásokat szenvedett. A rendőrszem kihívta a mentőket, akik az egyetemi hallgató és a vegyészme-nőknő sebeit bekötötték, majd szanatóriumba szállították őket. A szanatóriumban megállapították, hogy a vegyészme-nőknő csak kisebb zuzódásokat szenvedett, ezért el is bocsátották. Jakobescu Aurél azonban egy ideig még a szanatóriumban marad. Jakobescuék Párisba indultak.

Feltalálták a dombormű filmet

London, szept. 23. Dr Innes, neves Johannesburgi csillagász, stereoszkopikus filmvetítő készüléket talált fel, amelynek segítségével bármely film élethű dombormű képét adja a vász-

non. A találmány, — amely néma és hangos filmeknél egyaránt használható a — vászon közelében felerősített optikus készülékből áll.

Az állami és városi közüzemek alkalmazottainak illetményeit rendelettel csökkentik

Ásványvíz és szikvíz adó is lesz

Budapest, szept. 23. A minisztertanács tegnap több újabb rendeletet tárgyalta le. Vargha Imre pénzügyi államtitkár ezekre: nézve a következőket mondotta:

— Mindössze arról van szó, hogy az ásványvíz és szikvíz adójának a behozataláról, illetőleg felemeléséről szándékozunk rendeletet kibocsátani.

— Továbbmenően — folytatta

Vargha államtitkár, — a 33-as bizottság elé hozzuk azt a rendelettervezetet, amely az állami, törvényhatósági és községi közüzemek alkalmazottainak illetményeit csökkenteni az államiakéhoz hasonlóan, minthogy az állami alkalmazottak intézményeinek rendezésénél erről nem történt intézkedés.

A város nem képes állami feladatot

Bonyodalom a vetőmag-képező munkát végezni
akció céljára szolgáló adatok megállapítása körül

Csak legutóbb tették szövé a városházán, hogy igen sok állami érdeket szolgáló munkát hártanak át a város nyakába. Most újabb ilyen kísérlet történt, amely ellen már a város eleve is tiltakozik, sőt megteszi a védekezésre vonatkozó minden intézkedést. Most legújabbban arról van szó, hogy a vetőmagkiosztás céljából az államnak adatokra van szüksége a birtokokra vonatkozólag. Tudni kívánják, hogy hány 20-tól 50 holdas, hány 50—100 holdas és mennyi 100—200 holdas birtok van Debrecenben, kik a tulajdonosai. Ezt a kimutatást a földművelésügyi miniszterhez kellene elküldeni a városnak, amint ezt a gazdasági felügyelőség átfirathban kérte a várostól.

A város ez ellen a meghízítás ellen határozottan tiltakozik, még pedig abból az egyszerű okból, mert nem kevesebb, mint 160.000 holdra vonatkozólag kellene kiadni az adatokat 16.000 birtoknyilvántartási tóból. Ennek a

munkának elvégzéséhez legalább öt hétre és hat emberre volna szükség. A város tehát kénytelen volna kisértő munerőket felvenni, mert a birtoknyilvántartásnál mindössze egyetlen ember dolgozik.

A város tehát most azt kéri a gazdasági felügyelőségtől, hogy bocsássa rendelkezésére a szükséges munkaerőket, vagy ha ezt nem tudja megtenni, akkor a földművelésügyi miniszter fizesse ki a kisértő munkaerők díjazását. Ha a földművelésügyi miniszter nem hajlandó a kért összeget megfizetni, akkor a város minden további nélkül megpanaszolja a miniszteri rendeletet a közigazgatási bíróságnál, a döntésig természetesen a pénzbe kerülő rendeletet nem hajtja végre, sőt a jövőben minden ilyen rendelet ellen, mely állami feladat végzésére szólítja fel a várost, panasszal élnek a közigazgatási bírósághoz.

Ernszt miniszter: a nehéz körülmények ellenére sem ejtjük el a sportot

A győztes magyar uszók ünneplése

Budapest, szeptember 23. A magyar úszószövetség tegnap délutáni ülésén ünnepelte a Párizsban győztes magyar uszókat és vízpolójátékosokat.

Dr Homonnay Tivadár után Ernszt Sándor dr kultuszminiszter emelkedett szólásra s ezeket mondotta:

— A magyar név világszerte ismeretes a sportban. A közelmúltban az óceánrepülő s Ti az elmúlt napokban szereztek dicsőséget Párizsban a magyar névnek. A mi sorsunk, különösen a mostoha körülmények között folyik. A magyar génius azonban megmutatta, hogy e szerencsétlen kö-

rülmények ellenére is sikereket tud elérni. Párizsban megmutattuk, hogy első tudunk lenni. Most illő tehát, hogy mindenki kivétel nélkül örülni tudjon a sikernek. Vannak nevek, — amelyek világszerte ismeretesek és ennek örülni kell, hogy ezeket a neveket magyar emberek viselik. A vezetők is a legnagyobb lelkiismeretességgel jártak el, de ez a siker eléréséhez egyedül nem lett volna elég. Ahoz harmónikus egyetértés is kellett, továbbá az ügy iránti lelkesedés. Bár csak az egész magyar közéletben megjegyeznék nálunk mindenki, hogy úsz-

szefogás és egyetértés nélkül eredményt elérni nem lehet. A világon mindenütt tudományosan vizsgálják a bajok okait, mindenütt leéptenek, de mi a nehéz körülmények ellenére sem ejtjük el a sportot. Remélem, hogy minden magyar ember, minden körülmények között dolgozni fog a magyar nemzet dicsőségére.

— Tisztelt barátaim, vegyék át a megérdemelt jutalmakat.

A nagy tapssal fogadott beszéd után Méray János, a MUSz főtitkára szólította a miniszter elé sorrendben a játékosokat, akiknek kézfogás kíséretében átnyújtotta a miniszter a magyar úszószövetségnek erre az alkalomra készített márványlapra helyezett emlékérmét és a párizsi Európa bajnokság oklevelét. Egymásután járultak a miniszter elé: Barta, dr Bárány, Bors, Brohodi, vitéz Halassy, Homonnay, Ivády, a két Kesserű fivér, Nagy, Németh, Sárkány, Szabados Székely, Vértessy, Vajda, majd a három hölgyúszó, Halász Gitta, Sipos Margit és Tóth Ilonka.

MILYEN ILLETÉKEKET EMELTEK FEL.

Negyven oldalra terjed az illetékek emeléséről szóló javaslat, amelyet a 33-as bizottság elfogadott. A szokásos egy pengő hatvan filléres okirati illetéket két pengőre emelték fel. Ha azonban az okirat a kétezer négyszög centiméteres ívnyagságot meghaladja kétszer akkora illetéket kell bélyegben, vagy másként leróni. A második példányok ezentúl egy pengő illeték alá esnek. Öröklési és ajándékozási okiratok illetéktétele négy pengő lesz, minden egyéb vagyonátruházási okirat, kétezer pengőn túl két pengő. Minden olyan bekötött kereskedelmi könyv, amelyben az első bejegyzés a rendelet életbeléptetése után történt, ötezer négyszögcentiméteres ivenként ötven fillér illeték alá esik. A meghatalmazás illetéke két-két pengő lesz Ha díj, vagy jutalom van benne kikötve, ennek értéke után másfél százalékot kell leróni. Ha per, vagy eljárás tárgya az ötezer pengőt nem haladja meg, ötszáz pengőig ötven fillér, ezer pengőig 1 pengő, ötezerig 1 pengő ötven fillér az illeték. Az örökbe-fogadási szerződésnél, ha az örökbe-fogadott idegen állampolgár és amellett nagykorú, száz pengő az illeték, ha magyar és nagykorú húsz pengő, ha kiskorú öt pengő, ötezerig 1 pengő ötven fillér az illeték. A számlán levő érték összege szerint: kétszáz pengőig két fillér, ötszáz pengőig öt fillér, ezer pengőig tíz fillér, kétezer pengőig húsz fillér, ötezer pengőig 50 fillér. Jelentékenyen emelkedtek még a törvénykezési s egyéb más illetékek.

TÖBÖL LEVÁGTA TÁRSA ORRÁT.

Szekszárdon Nagy István s Horváth Gábor gazdasági cselédek a pusztai fácánkerti uradalomban összeverekedtek. Horváth bicskával ment neki Nagy Istvánnak, akinek az orrát tőből levágta. Nagy István erre egy téglával úgy fejbeverte Horváthot, hogy igen súlyos koponyasérüléssel eszméletlenül, életveszélyes állapotban szállították a szekszárdi kórházba.

Parcellázásra

Földbirtok: Ondódon 120 hold, város alatt 30 hold 5 évi részletfizetésre.

Házhelyek: Simonyi, Vilmos császár, Poroszlay, Lázár, Onossai, Böszörményi, Létai, Széchenyi utcákban. Kedvező fizetés mellett.

Parcellázásra felvilágosít: Debreczeny mérnök. Piac ucca 10., délután 2—5-ig.

Vásáry István polgármester nagyobb villamosvasuti építkezést szeretne végeztetni a télen

Kiépítenék a villamost a köztetetőig, később pedig a Simonyi uti körforgalmat

Megírtuk már, hogy a városházán zajtalan, de élénk tevékenység folyik arravonakozólag, hogy összehajtsanak minden olyan munkalehetőséget, mely a télen az inség enyhítésére elvégezhető volna.

Ezek között a munkálatok között jelentősebb a villamosvasut Csapó uccai szárnyának kiépítése, a mostani végállomástól az új köztemető kapujáig.

A köztemető megnyitása ugyanis közelebbre költöztetnék és így

aktuálisabbá válik a villamosvasut kiépítése is. Dr. Vásáry István polgármester átiratot intézett a HÉV. igazgatóságához és kérte, hogy a Csapó uccai szárny kiépítésére vonatkozólag tegye meg sürgősen a szükséges intézkedéseket.

A városnál, mint későbbi tervet emlegetik azt a villamosvonal kiépítést, mely a Simonyi út felől közné össze a köztemetői villamost és így körforgalmat létesítené.

A város nem csökkenti a tisztviselők létszámát, mert sok a munka

A repülőbizottságok jelentései, az inségakció és a város fizetőképessége szerepelnek a takarékoskossági bizottság legközelebbi ülésén

Debrecen város tisztágy takarékoskossági bizottsága szombaton tartotta utolsó ülését. Minthogy a repülőbizottságok most már elkészültek jelentéseikkel, így a takarékoskossági bizottság legközelebbi ülésén a vállalatok helyzetével foglalkozik. Ezt követően tárgyalják az inségakció lehetőségeit, valamint a város fizetőképességének problémáját.

Dr. Vásáry István polgármester azt a javaslatot terjeszti a bizottság elé, hogy mindenekelőtt a létszámcsoökkentés kérdését tárgyalják meg, mert szeptember 30-ig

vége kell hajtani az ötszázalékos létszámredukciót. Együttal azt is indítványozza a polgármester, hogy javasolja a takarékoskossági bizottság a törvényhatóságnak, terjeszsen fel olyan javaslatot, mely szerint Debrecenben addig nem lehet szó létszámcsoökkentésről, amíg a közigazgatási teendők mennyiségét nem mérsékelik és az állami feladatok elvégzésének terhét le nem veszik a város vállairól.

Kétségtelen, hogy egy a takarékoskossági bizottság, mint a törvényhatóság egyhangúlag elfogadja a polgármester javaslatát.

Károlyi Imre gróf feltűnést keltő könyve a kapitalista világrend válságáról

Károlyi Imre gróf „A kapitalista világrend válsága” címmel könyvet adott ki, amely meglehetősen feltűnést fog kelteni, nemcsak a tartalma miatt, hanem személyi okokból. — A könyvből — amely egyébként nem is egy, hanem két egyetemen megszűntetését javasolja — közöljük az alábbi jellemző fejezeteket:

Átmeneti rendkívüli bevételhez kellene jutnia az államnak, amely a világgazdasági helyzet javulásának a bevértését lehetővé tenné. Hosszúlejáratú kölcsön felvételén kívül, — amelynek hátránya az, hogy ismét csak drága kamatot kellene utána fizetni, csupán egy mód látszik erre lehetségesnek

a holtkézi javak (hitbizományok egyházi birtokok) kisajátítása.

Ennek azonban úgy kellene történnie, hogy az érettek fizetendő kárpótlás, igen alacsonyra szabott becsérték után két százaléknál nem magasabb hozzáadéku állami kötvényekben volna kiadandó, melyeknek kamatozása esetleg csak 1—2 év múlva kezdődne el. Ezen földbirtokok javarésze hosszú időn át kötött kibérletek alapján volna értékesítendő, ami az államnak sokkal több jövedelmet hozna, mint a váltság fejében kiadott kötvények kamatoztatása. Másik részük pedig valamivel kedvezőbb körülmények közt mielőbbi eladás tárgyát képezhetné. A hitbizomány egy anakronizmus a mai világban, de az egyházi javak is azok. Egyetlen államban sem léteznek már vagy legalább is távolról sem olyan mértékben, mint Európa egyik legelzsegyenedettebb országában, a kis Csonka-Magyarországon.

— Sokan talán erre az álláspontra a vallásellenesség bélyegét fogják rá-sütöni akarni. Pedig a vallásosság az egyházak gazdaságához, vagyonához semmi köze sincs. A keresztény vallásnak legkevésbé. Krisztus taní-

tásába tudtommal sehogy sem magyarázható be az, hogy követői tanításának közvetlen tolmácsai, az apostolok földi javakban bővelkedjenek, ezeknek utódaira, az egyház szolgáira pedig ugyanez áll. A vallásantítás, a papok eltartása, fizetése, a hívők dolga és kötelessége. A közoktatás pedig az államé. Nem tartozom a materialista, atheista felfogású emberek közé, sőt ellenkezőleg. De nem vagyok képes megérteni azt, hogy az Isteni Gondviselésben, egy túlvilági életben bizó hittel, micsoda kapcsolatban van az egyházak vagyoni állapota, annak szükségessége, hogy azok nagy földbirtokokkal, uradalmakkal, jószágokkal rendelkezzenek és hogy a szegénységet hirdető Krisztusi egyház vallás-erkölcsi tanításának népszerűsítő hatását, mennyiben mozdítja elő, hogy főpapjai dúsgazdagok. Az egyházi főpapi, káptalani stb. javak, jószágok, uradalmak fennállása a nép vallásos buzgóságára nem erősítőleg hat, hanem a mai korban egyáltalában, a mostani rettenetes, általános szegénységben és nyomorúságban pedig különösen, irigységet keltőleg és a vallásosságát hátrányosan befolyásolólag hat.

— Kisajátítónak tartanám ezen kívül a szabadforgalmu nagybirtokoknak is azon részét, amely egy bizonyos meghatározandó nagyságu területen felül van egy kézben. Mert ezek is anakronizmust képeznek.

Most szerezzé be tüzelőanyagját a

BÉKÉSI ÉS LŐV

FA- ÉS SZENKERESKEDŐ

cégnél, mert most

LEGJOBB A MINŐSÉGE,

ÉS LEGOLCSÓBB AZ ÁRA.

Telefon 945.

Telep: Hungária malom mellett

Bosszúból kommunista agitációval vádolta, mert elcsábította a feleségét

A debreceni törvényszék hamisvád büntetéseért 10 hónap börtönre ítélte egy bosszúálló kertészt, aki a rendőrséget felültette

A múlt év április 30-án a Nyilas-telepről ismeretlen egyén felhívta a debreceni rendőrkapitányságot és magát nyugalmazott csendőrmesternek mondotta. Ugyanakkor bejelentette, hogy a Nyilas-telepen fiatal gyerekek vörösszínű kommunista röpcédulákat osztogatnak, amelyeken izgató szöveg van. Többek közt azt is mondotta, hogy az egyik gyermeket megfogta és kivallatta. A gyerek állítólag azt mondotta, hogy a röpcédulákat egy Horváth Mihály nevű cipészfiú kapták terjesztés végett. A telefonáló ezenkívül még megemlítette, hogy az illető suszter az elmúlt napokban több napszámoknak revolvert adott, hogy azzal a városban véres tüntetést rendezzenek.

A rendőrség az ismeretlen telefonáló felhívása alapján megindította a nyomozást és pár nap múlva a gyanúsított susztert feleségével őrizetbe vette. Horváth és felesége tagadták, hogy nekik részük lenne a bűncselekményben. Több mint egy hónapig volt Horváth Mihály feleségével vizsgálati fogságban, míg végre kiszült, hogy az egész gyanúsítás egy szélhámos konyhakertész,

Gombos Mihály rosszindulatu pletykáján alapult. A rendőrség most máris őrizetbe vette Gombos Mihály 51 éves kertészt, aki elmondotta, hogy azért eszelte ki Horváth ellen a gyanúsítást, mert azzal már régebben haragban volt. Ugyanis Horváth elcsábította Gombos feleségét, aki őt ott is hagyta.

A kertészt a kihallgatása után átkísérték a debreceni kir. ügyészségre, ahol megindult ellene a bünvádi eljárás. Az ügy tegnap délelőtt került a debreceni kir. törvényszék elé dr. Jeney Sándor tanácselnök büntetőtanácsa elé. Az ügyészség Gombos Miklós hamisvád büntetével vádolta.

Gombos a tegnapi tárgyaláson beismerte az ellene emelt vádak, de védekezésül azt adta elő, hogy azért eszelte ki Horváth ellen a rossz tréfát, mert az elcsábította tőle feleségét. A tanúk kihallgatása után Jeney tanácselnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely szerint a bíróság Gombos Miklós kertészt hamisvád büntetében mondotta ki bűnösnek és ezért 10 hónapi börtönre ítélte. Az ítéletet úgy az ügyész, mint a vádlott megfélebbezte.

Rizstermelési kísérletet akarnak folytatni a Hortobágyon

Érdekes ajánlatot kapott a város Tész Radó balmazújvárosi lakostól, aki 15—20 hold földet óhajt kibérelni a Hortobágyon. A bérleten rizstermelési kísérleteket kívánna folytatni.

Mivel közelebből nem jelölte meg, hogy hol és milyen nagy területet kér bérebe, a város felszólítja, hogy konkrét ajánlatot tegyen és akkor majd tárgyalnak az ügyről.

Ma, csütörtök este A) bérlet

Meddig fogsz szeretni?

a legragyogóbb, pikáns vígjáték. — Főszereplők. Könyves Tóth Böske, Jurik Ica, Apor Klári, Cselle, Kormos, Kemény, Szabó László, Rónai.

PÉNTEKEN

C) bérletben, polgári zenekarral:

BALLERINA

Cyanozást

és lakások vizsgálatát felelősséggel vállal KISS cianozási vállalata Méliusz-tér 7. sz.

Mozik műsora:

Ma csütörtökön 7 és 9 órakor

VIGSZINHAZ	Végzet Greta Garbo, John Gilbert
URANIA	Magasabb diplomácia Olga Csehova Hans Junkermann
APOLLO	Szünet

Takaréktűzhely

minden kivitelben készen kapható (Használt is.) Javításokat vállalok

Nagy István

Széchenyi ucca 6.

NE JAVITTASSA MEG

SZÖNYEGEIT

míg nem győződik meg a szakszerű munkámról és olcsó áráimról.

Tűtündjlán Pál perzsaszőnyögváltó, Szent-Anna-u. 23.

Cikkeink magyarországi

vezérképviselő

átadó. Komoly ajánlkozók, akik kb. 12.000 pengő folyósítható üzemtökevel rendelkeznek, kb. 100.000 pengő évi jövedelemmel egybekötött állást nyerhetnek ezzel. Ajánlatokat továbbít „J. H. 6394.” jelleg alatt Rudolf Mosse, Berlin SW 100.

AZ ELŐFIZETÉSI DIJAK

október 1-től a következők:
Egy óra 2.40 P
Negyedévre 7.— P
Félévre 14.— P
Egész évre 26.— P
Külföldre fenti díjak kétszerese.

Az egyetem tanév-megnyitó közgyűlése

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem szeptember 23-án, hétfőn tartja az egyetem Rector Magnificusát és tanácsát beiktató s az 1931—32. tanévet megnyitó közgyűlést. A közgyűlést a református Nagytemplomban istentisztelet előzi meg.

Az istentisztelet rendje délelőtt 10 órakor a református Nagytemplomban: 1. Kezdő ének: »Jövel Szentlélek Ur Isten« (63. dicséret 1. verse). 2. Főének: »Uram, a te igéd nekem...« (112. dicséret 1—2. verse). 3. Révfyy: »Templomban.« Éneklő a kollégiumi kántus.

4. Igét hirdető és imádkozik: Dr Révész Imre, a református hittudományi kar ny. r. tanára. 5. Záróének: Himnusz. Az egyetemi közgyűlés rendje délelőtt háromnegyed 11 órakor a Kollégium dísztermében: 1. Himnusz Éneklő a kollégiumi kántus. 2. Dr szentpéteri Kun Béla, a jog- és államtudományi kar ny. r. tanár, lelépő Rector beszámoló jelentése az elmúlt 1930—31. tanévről. 3. Dr Neuber Ede, az orvostudományi kar ny. r. tanára, Rector Magnificus székfoglaló értekezése: »A testi és lelki épség, mint az egyéni és a nemzeti lét alapja.« 4. Hiszekegy... Szabados B. Éneklő a kollégiumi kántus. 5. Dr Bodnár János, az orvostudományi kar ny. r. tanárának és e. i. dékánjának tanévnyitó beszéde. 6. Szózat. Éneklő a kollégiumi kántus.

— A Tisza Egyetem tanácsa a kultuszminiszternél. A debreceni Tisza István Tudományegyetem új tanácsa, a rektor vezetésével, pénteken tisztelgő bemutatkozó látogatást tesz Einszt Sándor kultuszminiszternél, Budapesten.

— Pénteken nem lesz doktorráavatás. A debreceni Tisza Egyetemen pénteken a doktorráavatások elmaradnak. A legközelebbi doktorráavatás október hó 3-án, szombaton lesz.

— Berki Irma képkiallítása. A kiváló fiatal festőművésznő, Berki Irma aki az utolsó években mind nagyobb érdeklődést kelt s egyre több sikert arat eredeti, új klasszikus irányú kepeivel, gyűjteményes kiállítását szeptember hó 27-én, vasárnap délelőtt nyitja meg a Déri-múzeum kiállító termében.

— Eljegyzés. Hegedüs Icát eljegyezte dr. Jency Árpád törvényszéki jegyző. Debrecen—Budapest.

— A debreceni egységspártkör. — fiataljainak vasárnap délutánjai e hó 27-én, délután öt órakor a pártkör nagytermében megkezdődnek. Belépni csak igazolvánnyal lehet. Az igazolványok péntektől (25-től) kezdve átvehetők a pártkör irodájában a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—11 óráig, és délután 4—6 óráig. Vasárnap délelőtt az irodában, délután a pénztárnál.

— A debreceni Kálvinisták Tempomegyesületének választmánya ma, esütőrtökön délután félöt órakor a központi lelkesítő hivatal helyiségében gyűlést tart, melyre a tagok ezúton is tiszteltetel hívatnak meg.

Megtalálták a házat, melyben Kölcsey Ferenc debreceni diákkorában lakott

A Kollégiumi Diákszövetség és a Csokonai Kör emléktáblával jelöli meg a házat. A Diákszövetség segíti a szegény diákokat

Tegnap délután tartotta meg a Kollégiumi Diákszövetség ebben az iskolai évben az első választmányi ülését vitéz dr Besseney Lajos főgimnáziumi igazgató, ü. v. elnök elnöksége alatt, az ülés legfontosabb tárgya a diákok segélyezése volt. A szövetség egyik legfontosabb céljának tartja a mai igen nehéz viszonyok között azt, hogy tegye lehetővé a kitűnő előmenetelű, de szegénysorsú diákoknak azt, hogy a hazának értékes fiait lehessenek és tanulmányaikat folytathassák. Ez alkalommal két gimnáziumi tanuló 300—300 P, másik két gimn. tanuló és két tanítóképzés 200—200 P segélyt kaptak, úgyhogy a szövetség 1400 P segélyt osztott ki. Dr Nagy János ügyvéd és dr

Rácz Lajos igazgató által a 20 éves érettségi találkozóon gyűjtött 165 pengőt a főgimnáziumi igazgató rendelkezésre bocsátotta a választmány, hogy a tanári karral egyetértőleg juttassa egy szegénysorsú, de jó előmenetelű diáknak.

Dr Kardos Albert gimn. igazgató bejelentette, hogy dr Zoltai Lajos muzeumigazgatóval együtt, különösen az utóbbi sikeres kutatása alapján megtalálták azt a házat, amelyben Kölcsey Ferenc debreceni diák korában lakott. A választmány e házat a Csokonai-körrel egyetértőleg emléktáblával akarja megjelölni. Több kisebb ügy tárgyalása után az elnök az ülést beakasztotta.

— Ma műsorostáné a Tabarinban.

— A Péterfia uccal egyházzész tanácsulást tart pénteken délután hat órakor az egyház tanácstermében. A tanácsosok figyelmét ezúton is felhívja az elnökség e gyűlésen való megjelensére.

x Perczel Carola Adler Renée táncintézetében Piac 59. Gyermekek, kezdő, haladó és művészes csoportok.

— Anyakönyvi hírek. Születések: Györi Kálmán, leány Katalin, — Stefánszky Zoltán, leány Margit. — Vajeci Sándor földműves, fiú Sándor. Szabó Antal, fiú István. Kiss András, leány Piroška. Farkas Zoltán, leány Eszter. Bajdó István, fiú Gábor. Szabó Mihály, fiú István. — Halálozások: Szabó József ref. 18 éves, Urréte u. 206. sz. Oláh István ref. 61 éves, Bárci uca 2. Lakatos Sári ref. 18 hónapos, Szoboszlai út 2. szám. Kovács Ilona gk. 21. éves. Gyarmati Józsefné gk. 24 éves, Nyírcsád.

— Kitűnően sikerült a debreceni Ujságíró Club ismerkedési estje. — Kedden, a „Meddig fogsz szeretni?“ premijerje után volt a debreceni Ujságíró Club ismerkedési estje, melyet az Ujságíró Egyesület rendezett a Szinpártoló Egyesülettel karöltve, az új társulat tiszteletére. Az ismerkedési est minden tekintetben kitűnően sikerült. A pálmakkal és virágokkal feldíszített termeket előkelő közönség töltötte meg, amely a legjobb hangulatban szórakozott a hajnali órákig. A közönség soraiban ott láttuk városunk számos vezető egyéniségét. A vacsorán elsőnek vitéz Kolozsváry Borcsa Mihály mondott szép beszédet, — melyben mint házigazda üdvözölte a vendégeket. Ezután dr Perjessy Mihály táblai tanácselnök, a Szinpártoló Egyesület elnöke beszélt, ki szellemes szavakkal köszöntötte a színtársulat tagjait és az ujságírókat. Végül Kardoss Géza színgazgató emelkedett szólásra s meghatott hangon mondott köszönetet a szíves vendéglátásért és az ünnepségért. A vacsorán a színtársulatnak ügyszólván minden tagja megjelent. Éjfél után a vendégek táncra perdültek s a hajnali órákig tartott a tánc.

— Gondatlanságért ötven pengőre ítélte a törvényszék. Elekes Imre, hajdúszoboszlói fakereskedő telepén, a múlt év szeptemberében Kovács Gábor napszámos a fűrészgéppel elvágta a kezét. A fáteljes ellen gondatlanságból okozott súlyos testisérülés vétsége címén megindult a büntető eljárás. Az ügyet tegnap délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszéken Rézler Ervin büntetőtanácsa és Elekes Imrét gondatlanságból okozott súlyos testisérülés vétségéért ötven pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— A debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt tízenegyz órakor, saját dísztermében tartja évi rendes közgyűlést, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány évi jelentése. 3. Pénztári jelentés és költségelőirányzat. 4. Számvizsgálóbizottság jelentése. 5. Felmentvények feletti határozat. 6. A választmány hatáskörét meghaladó fontosabb ügyek feletti határozás. 7. Az évi tagsági díjak megállapítása. 8. Esetleges indítványok tárgyalása. 9. Jövő évi tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság megválasztása. Kérjük t. tagjainkat, hogy a közgyűlésen okvetlen és a kitűzött időben pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Elnökség.

— A debreceni Árpádházi Boldog Margit Leányklub, szeptember hó 27. napján, vasárnap délután hatórai kezdettel a Calasanzai Szent József reál-gimnázium dísztermében kulturáldelutánt rendez: Műsor: 1. Szent L. himnusz. Előadja a Szent László Dalegylet vegyeskara, vezényel: Kollwenz Rezső karnagy. 2. Tarnay: Idők fordulása. (Gyula deák). Lányi V.: Tartózkodó kérelem. (Csokonai). Lavotta: Rég voltam. Éneklő: S. Hoór Tempis Erzsébet énekművésznő, zongorán kíséri: Kollwenz Rezső karnagy. 3. Dr Korompai Józsefné, a bécsi Pázmáneum spirituálisának előadása: Problémák az egyház körül. 4. Közelebb, közelebb Uram hozzád. Előadja: A Szent László Dalegylet vegyeskara. A belépés díjtalan.

A legszebb

lakásnak mindig a butor a lelke, de nem elég, hogy szép legyen, hanem

a legjobb

anyagból, elsőrendű munkával kell készülnie. Ezt megkaphatja

a Fairpar

és Fairgalmi R.-T. bútor üzletében (Király u. 4—Piac u. 83.) Rézletre vásárolhat különleges és

olcsó

be-ondezeseket, hálókat, chédliakat, egyes darabokat. A Fairparnak minden

butora

magában is értéket képvisel.

EMÉSZTÉSI GYENGESÉG.

vérzegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkiütések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi „Ferenc József“ víz hatása mindig kitűnően beválk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Felkérjük a zsidó reál-gimnázium volt növendékeit, hogy pénteken, f. hó 25-én, délután három órakor a zsidó gimnáziumban minél nagyobb számban, fontos megbeszélés végett gyűljenek össze.

x Diákok: Latinfordításokban, puszkákban, füzetekben vezet a Springer cég. Szüksége van valamire, forduljon hozzá bizalommal, fotolemezek, filmek nagy raktára, előhívás ingyen, másolás szakszerű munka.

— Stabil kazánfűtő és exploziós motorkezelő tanfolyam fog megnyitni az ipari szakiskolában. Bövebbet az igazgatóság, Széchenyi-út 2. sz.

x B. Vattay Margit táncintézetében, október hó 1, 2, 3, 4, 5-én egyetemi és diákintézmények kezdődnek, — Kossuth uca 11. szám.

— Egy kisgyermek balesete. Papp Gábor két éves hajdúhadházi kisgyermek tegnap játék közben egy fadarabbal a balszemét oly súlyosan megsértette, hogy be kellett szállítani a debreceni szemészeti klinikára. — Állapota súlyos.

— Hajtsza a szőlőtolvaj után. Czutrin Mihály napszámos, Targoncás u. 14. szám alatti lakos, az éjszaka a Kis hegyesi úton egy embert látott jönni, aki egy hatalmas kosarat cipelt a temető felé. Czutrin gyanus volt a dolog és arrafelé indult, mire az ember eldobta a kosarat és bemenekült a temetőbe. Czutrin rendőrt ment, akivel üldözöbe vették az embert, de az eltűnt a temető bokrai között. — A kosarat, amely telve volt lopott szőlővel —, beszolgáltatták a rendőrségre. A nyomozás megindult.

— A tűzhelyre esett és megsült egy kisgyermek. Hernádpetri közszegben Roszmán Gyula kereskedő 1 és fél éves Mária nevű leánykája a szülők távollétében valahogyan a tűzhelyre mászott fel és annak vaslapjára esett. A szülők csak hosszabb idő múlva kerültek csak hozzá, addigra azonban a szerencsétlen gyermek a tűzhely tüzes lapján a szó szoros értelmében, valósággal elevenen megsült. A gondatlan szülők ellen a csendőrség vizsgálatot indított.

— Életfogytiglani fegyházra ítélték egy volt magyar detektívet, Tóth Kálmán, aki a háború alatt belügyminisztériumi nyomozó volt, a háború után a románok szolgálatába lépett. Hogy érdemeket szerezzen, hamis vádakot koholt a nagyváradi magyarság vezetői ellen, akik közül kettőt halálra ítélték s csak az európai közvélemény közbelépésével sikerült őket megmenteni. Közdivásárhelyen is besugása miatt sok magyar csuktak börtönbe. S később Tóth Kálmán Budapestre került s itt azonban felismerték és a büntetőtörvényszék kétréndbeli katonai hűtlenség bűntette s diplomáciai hűtlenség bűntette miatt életfogytiglani fegyházbüntetéssel sújtotta. — A budapesti tábla a büntetést tízenötletvi fegyházra mérsékelte. A kúria Oswald tanácsa ma megsemmisítette a tábla ítéletét és visszaállította az életfogytiglani fegyházbüntetés joghatárvát.

Tökéletes szabású férfifelhérművek legolcsóbban Frank Imrénél, Bika-épület

Csak egy mosolyt

ZELKISMERETES LAKÓ.

Egy párisi lapban nemrég a következő hírdetés jelent meg:

— Keresek egy féltucat patkányt és nagyobb számú egeret, hogy lakásomat ugyanolyan állapotban tudjam visszatérni a házigazdámnak, amilyenben kaptam.

JÁMBOR ÓHAJ.

— Pall, mit kíván az születésnapodra ajándékba?

— Olyan trögépet, amelyik megtrija a leckémet.

— Tűz a Csapó uccán. Tegnap este nyolc órakor a Csapó ucca 41. számú ház, rövidzárlat következtében kigyulladt. A tűzről értesítették a tűzoltókat, akik azonnal a helyszínre siettek és a tüzet pillanatok alatt eloltották.

— Ferenc Ferdinánd fia Somogy megyében. Kaposvárról jelentik: Hohenberg Ernő herceg, Ferenc Ferdinánd volt trónörökös fia, néhány napi vadászatra a somogy megyei Cser-tőre érkezett, ahol Festetics Domonkos vendégeként, vadászaton vett részt.

— Egy német újságíró és felesége autóbalesetet szenvedett Vas megyében Szombathelyről jelentik: Heckl Heinz felsősziléziai német újságíró feleségével nagyobb európai autókörutat tett, amelynek során Olaszországból Vas megyén keresztül akartak hazatérni. A házaspárt Vasszentmihály határában autószerencsétlenség érte, mert az autó egy éles kanyarodónál a síkos úton megcsuszott s neki rohanna az ottlevő kilométerkövnek, felborult. A házaspárt súlyos sérüléseivel a szombathelyi kórházba szállították.

SPORTHIREK

Nagy tréninget tart a DTE. A DTE csütörtökön nagy tréninget tart, melyre úgy az első csapat, mint az összes tartalékjátékosok feltétlenül teljes számban való megjelenését kéri a Vezetőség.

Felkérem a Kefegyár SC összes játékosait, hogy pénteken este nyolc órára a Csapó-féle „Rózsabokor” vendéglőben, Szoboszlai út, pontosan megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

A készárúvásárban a búza és a zab ára változatlan volt, ellenben a rozs 5, a tengeri újabb 50 fillérrel drágult. A határidőpiacon a decemberi s a márc. havi rozs 15 fillérrel olcsóbbodott, s míg a májusi tengerinél 20 filléres árajavulások mellett kötötték az üzleteket.

Határidőüzlet: Búza december 10.8 78, 62, 50, 48, 52, zárlat 10.50—52, március 11.85—82, 75, 12.00, 11.70, zárlat 11.99—70. Rozs: március 11.85 87, 90, 75, 63, 62, zárlat 11.60—62. Tengeri: május 13.50, 52, 48, 60, zárlat 13.60—62.

Készárúüzlet: Búza tiszta 77 kg 9.35—9.60, 78 kg 9.50—9.75, 79 kg 9.65—9.90, 80 kg 9.70—10.00. Felsőtiszta 77 kg 9.20—9.35, 78 kg 9.35—9.50, 79 kg 9.50—9.65, 80 kg 9.60—9.70, rozs 9.20—9.30, takarmányárpa 14.50—15.00, takarmányárpa II. 14.00—14.25, felvidéki sörárpa 18.00—20.00 egyéb sörárpa 18.—20.00, zab 18.75—19.00, tengeri 16.—16.50, korpa 10.25—10.58.

Debreceni termény- és takarmányi árák. Búza 7.20—6.80 és a boletta, rozs 6.80—6.60 és a boletta, zab —, tengeri (szemes, ó) 14.00—13.60. tengeri

(szemes, új) 8.00, tengeri (csöves, új) 5.70—5.20, lucerna 8.50—7.50, széna 7.00—6.00, lóhere —, búkköny 6.20—5.50, tők (fehér, evő) 2.50—2.00, alomszalma 2.50—2.00.

A hentes szakosztály jelentése.

Levágott sertés, nagy 427, közép 108 és süldő 23 darab. Árak: Karaj és comb 2 P, csipőajtékos 1.80, vékonyoldal 1.60, zsírnakvaló 1.80, hárj 1.90, zsír 1.90.

A debreceni Ipartestület süttö szakosztálya

f. hó 24-én, csütörtökön délután négy órakor az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: A II. bolettarendeletről kapcsolatban bejelentésre került készletek egy bizonyos részének mentesítése s a boletta és a lisztforgalmi pótlékok befizetése aluli felmentése és más folyó ügyek. Tekintettel arra, hogy ezen az ülésen minden sütőiparosra egyformán rendkívül fontos ügy kerül tárgyalás alá, a szakosztályi tagok teljesszámú és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

A miniszter jóváhagyta a városi bérlők búzabér fizetését. Ismeretes, hogy a törvényhatóság olyan határozatot hozott, melynek értelmében a városi bérlői ezután természetben fizethetik a bérösszeget. A közgyűlési határozatot most a miniszter jóváhagyta, tehát életbelép Debrecen városában a búzabérfizetés.

Tenyészbikát árverez el a város. Debrecen városa elhatározta, hogy 70—80 tenyészbikát értékesít. Az állatokat előbb tenyésztési szempontból felülvizsgálják és ha tenyésztésre alkalmasnak bizonyulnak, akkor elárverezik az apaállatokat.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr a 84.100—1928. IV. B. F. M. számú rendelet 1. §-ának 2. pontja alapján 38.868—1931. V. szám alatt Debrecen sz. kir. város egész területére elrendelte úgy a köztenyésztésre szánt, mint a köztenyésztésre nem szánt melegek és az összes egyévesnél idősebb méneslovaknak tenyésztési szempontból való bizottsági megvizsgálását.

Ennek a rendelkezésnek végrehajtásaképpen megtartandó ményvizsgálatokat az alábbi helyre és időre tűzöm ki:

1. A nagycseri vadászlat előtt folyó évi október hó 1-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor.

2. A m. kir. méntelep előtt folyó évi október hó 2-án, pénteken délelőtt 9 órakor.

3. A látóképi csárdánál folyó évi október hó 3-án, szombaton délelőtt 9 órakor.

Felhívom mindazokat, akiknek tulaj-

donában, vagy birtokában köztenyésztésre szánt, avagy köztenyésztésre nem szánt ménnek és egy éven felüli méneslovak vannak, hogy ményjeiket a fent kitűzött s lakóhelyükhöz legközelebb eső vizsgálati helyre és a megjelölt időre — a ményvizsgáló bizottság által megejtendő megvizsgálás céljából — annál is inkább vezessék elő, mert aki ennek a felhívásnak nem tesz eleget — a 84.100—1928. IV. B. F. M. számú rendelet 3-ik §-ának 1. pontjában előírt rendkívüli vizsgálatot felmerülő összes költségeket viselni tartozik, azonkívül pedig az 1927. évi XXV. t. c. 6. §-a szerint — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és a hivatkozott § c) pontja alapján 600 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntethető.

Debrecen sz. kir. város első fokú közigazgatási hatósága:

Dr Vass Károly

tb. főjegyző.

A mi áraink a legolcsóbbak!

Magyar Ruháipar
a Bika-szálló épületében

ISKOLARUHÁK

Magyar Ruháipar
a Bika-szálló épületében

FIUŐLTÖNYÖK

Magyar Ruháipar
a Bika-szálló épületében

FIUFELŐLTÖK

Magyar Ruháipar
a Bika-szálló épületében

ŐSZI ÖLTÖNYÖK

Magyar Ruháipar
a Bika-szálló épületében

TÉLI KABÁTOK

Mindenben nagy választék!
Minőségeink teljesen megbízhatók.

12903—1931. vhsz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbírósnak 21045—1931. és 47711—1929. sz. végzése folytán dr Miszti Károly ügyvéd által képviselt Debrecen sz. kir. város végrehajtató javára debreceni lakos vh. szenvedő ellen 697.40 P tőke, ennek megfélélt kamatai és 107.40 és 202.13 P eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett — a fizetett összeg betudásával — a vh. novella 20. §-a értelmében, mindazon végrehajtatók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek, Debrecenben, Miklós ucca 29. számú háznál 1931. október 5-én délután 3 órakor 2,270.— pengőre becsült ingók, u. m. lovak, bútorok bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek, esetleg becsáron alul is, eladatnak az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a, valamint az 1930. évi XXXIV. t. c. 74. §-a értelmében.

Debrecen, 1931. évi szeptember hó 10. napján.

Rákóczy László
bíró. végrehajtó.

13001—1931. áü.

HIRDETMÉNY.

A városi árvaszék felhívja a kis-korúak és gondnokoltak törvényes képviselőit, hogy a tulajdonukban levő s a 4950—1931. M. E. sz. rendelet értelmében bejelentési kötelezettség alá eső külföldi fizetési eszközöket, értékpapírokat és külföldi pénzürtékről szóló követeléseket 1931. szeptember 30. napjáig az Árvaszékhez és a Magyar Nemzeti Bank debreceni fiókintézetéhez az ott díjtalanul szolgáltatandó nyomtatványon a rendelet 8. §-ában előírt büntető következmények terhe alatt jelentésk be.

Városi Árvaszék.

KIADÓ NÉGYSZOBÁS LAKÁS A SZENT ANNA UCCAI VÁROSI BÉRHÁZBAN.

A Szent Anna u. 10—12. számú bérház II. em. 2. sz. négyszobás modern lakás, mely jelenleg Guha Károlyné Szoboszlai Margit bérletében áll, f. évi november hó 1-től 1933. évi április hó 30-ig terjedő időre kiadó.

A bérbeadás tárgyában f. évi október hó 2-án, pénteken délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében utóajánlat kizárásával nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A kikiáltási árát is feltüntető árverési feltételeket városháza I. em. 35. számú hivatalos helyiségben naponta 12 és 14 óra között lehet megtekinteni. Debrecen, 1931. szeptember hó 21.

Polgármester.

Szerkesztői üzenetek

Manyl. A beküldött versek kezdő költő munkái, de a szerzőben határozottan van tehetség. Erősen küzd a formával rimtechnikája kezdetleges stíluskétsége azonban sok reményre jogosít. A „Gépmadár” című verse érdekes és szép, a filozófiája nem erőszakolt. Hasonlóan sikerült „Egy magányos fa” című munkája is. Kár, — hogy a gyenge rímek (mellé-felé, kez-reszket, hallja-baja stb.) megbontják az egységes hatást. Több zeneiséget és némi technikai kézséget kérünk s akkor a kezdetet kitérő folytatás fogja követni.

Gazdasági népskola. Befrattási hírdetményt ezután díjtalanul nem közölhetünk.

Csúzos- és idegfájdalmaknál,

fejféjásnál, valamint álmatlanság esetén a Tegal tabletták jól hatnak. Kérdezzé meg orvosát. Minden gyógyszerárban kapható. — Ára: P 1.80.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

„Antónia” feligére levél van a kiadóban. 1175

Alkalmazást nyer férfi

Tisztességes házmesterpárt keresek sürgősen. Honvédtető u. 6. 1134

Segéd

fűszerbe nagy gyakorlattal felvétetik. Révi, Nyugati u. 2. 1159

Házmestert keresek olcsó lakásért, csekély teendővel. Varga u. 27. 1142

Ügyes,

jókinézésű fiú, németül beszél előnyben, újságos fiúnak felvétetik. Jelentkezés Arany Bika hall, Hámor igazgató. h IX-25

Kerékpáros

kifutófiú felvétetik. — Csapó uca 19. udvarban, kaputól balra. 1177

Egy

cipészsegéd, hétszámra, jó munkás felvétetik és egy tanuló fizetéssel, Rothermere u. 4. szám. 1180

Alkalmazást keres férfi

Négyszáz pengővel állást keres malomban, gépápolónak, fűtőnek vagy mázsásnak. Uradalomban bármilyen gépekhez. Házmesteri állást, liftkezelést is vállalok. Varga utca 34. 1162

Alkalmazást nyer nő

Vendégül 20—30 évesig felvétetik teendőkből jártas lány Szent Anna u. 46. 1151 Szakácsnét keresünk, takarítónő van, családtagnak veszszük. Lorántffy u. 13. 1047

Irodista lány, jó kézírással felvétetik Vass zsáküzletben, Piac uca 6. szám. 1174

Kifutófiúkat és tanulófiúkat felvesz Adler szücs. Batthyányi uca 2. szám. 1176

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet, korlátolt italmérséssel átadó. Cím a kiadóban. 1178

Vendéglő város legforgalmasabb helyén betegség miatt átadó. Cím kiadóban. 1150

Kiadó hentesüzlet berendezéssel, Csemete uca 14. sz. A berendezés külön is eladó 913

Bútor

Eladó egy szép vasúgy, rézdisszel, egy kálhavédő, Erős Lajos uca 15. sz. (Széchenyi-kert). 1166

Féregmentes keményfa háló, alig használt, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1167

Oktatás

Gyorsírás gépirás, helyesírási tanfolyamok — Naményi gyorsíróiskolában, Piac 26/b. Passage. Állami bizonyítvány. 1028

Autó, motor, kerékpár

Sürgősen eladó motor nagyon olcsón Ralej oldalkocsival. Kigyó 4. 1138

Kerékpár használt eladó. Vendég uca 13. szám. 1143

Hangszer

Bérbe pianót keresek Kacsvinszky A. Bercsényi u. 51. sz. 1148

Jókarban levő hosszú zongora olcsón eladó. Fűvészkert uca 22. szám. 1163

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség új épület, évek óta cipészüzlet, elsejére, — vagy azonnal kiadó, Percses uca 11. 1042—17—24-ig.

Nagy tengerigöré és egy pince helyiség kiadó. Péterfia 24. 1088

Jó forgalmu hentes, fűszerüzlet, egy szoba konyha, fűskamara, kut, új téglá épület 4500 pengő, felével eladó. Cím kiadóban. 1147

Kiadó borbély üzlet, lakással, külön udvarral. Értekezni Wesselényi uca 93. szám. 1164

Butorozott szoba

Butorozott szoba központi fűtéssel fűrdőszoba használatlaltal esetleg teljes ellátással egy vagy két személynek kiadó. Perczel, Sz. Anna 16. 1160

Utcai szépen butorozott teljes külön bejárati szoba kiadó Varga 45. 1117

Butorozott szoba csendes udvarba magános hölgnél kiadó Honvéd 8. 1135

Kétágyas uccai parkettes butorozott szoba, esetleg ellátással kiadó, Nap u. 22. szám. 1172

Különbejárati

uccai, kapumelletti butorozott szoba, előszobával, előszobában angol klozettel, október 1-ére 1—2 személynek kiadó. Eötvös u. 7. Péterfia részen. 1140

Kiadó különbejárati butorozott kis szoba keresettel bíró nőnek. Erzsébet 52. 1154

Különbejárati butorozott kettő egy-egy szoba október egyre kiadó Verbőczy 14. 1155

Butorozott udvari szoba külön bejárattal, villanyvilágítással kiadó. Egymalcom 7. 1061

Különbejárati uccai szép, kényelmes szoba, takarítással, előszobával, fűskamarával villanyvilágítással kiadó. Simonffy uca 47. szám. 594

Ne töltse idejét a „zsibogón”, ha használt ruhát el akarja adni. Használt ruhát legbiztosabban a **DEBRECENI APRÓHIRDETÉSE** útján adhatja el. Egyedüli felvétel jörséki királyi herceg-u. 1.

Kapualatti különbejárati uccai parkettes, elegánsan butorozott szoba, előszobával kiadó, Arany János uca 47. szám. 1169 A

Különbejárati jól butorozott szoba kiadó, Széchenyi uca 15. emelet. 1166

Lakást keres

Lakást keresek nov. 1-re egy vagy két szobát mellék helyiségekkel esetleg al bérletben is. Révi, Nyugati 2. Telefon 12-61. 1158

Csöndes kétszobás, fűrdőszobás, alapincézett évi lakást keres november 1-ére pontosan fizető magános uriember, lehetőleg napos oldalon és kis virágos kerttel. Cím a kiadóban. 1102

Különbejárati butorozott szobát keresek, heti 1—2 éjjelenkénti használatra. „Vidéki” jeligére a kiadóba. 1161

Kiadó lakás egy szobás

Egy szoba, konyha kiadó, Varga 45. 1119

Pincészsoba, villanyal, száraz, világos, padlós, gyermektelen párnak, elsejére kiadó, Maróthy György uca 22. szám. 1041—IX—24-ig.

Egy szoba, konyhás lakás, azonnal kiadó, Jókai uca 13. szám. 1168

Kiadó lakás két szobás

Uj modern, kétszobás lakás, minden komforttal, külön udvarral, november hó elsejére kiadó. Értekezni helyszínen, Dózsa u. 10. szám. 1130

Utcai kétszobás fűrdőszobás lakás novemberre kiadó. Megtekintés 2—4 óráig. Varga 27. 1141

Kiadó két kis szoba, konyha elsejére, egy utcai szoba kis konyhával november egyre. Kölesey u. 15. 1149

Kétszobás szép új lakás mellék helyiségekkel azonnalra is kiadó. Vasvári utca 7. 844

Kiadó, vagy eladó, Kétszobás lakás, azonnal kiadó, Jókai uca 13. szám. 1168

Utcai négyszobás modern lakás különálló kertcsaládi ház összes mellék helyiségekkel nov. 1-re kiadó. Csemete uca 11. 1108

Ajánlat

Kiárúsítás áron alul vásárolhat míg e készlet tart Batthyányi u. 16. sz. udvarban a következő cikkeket: Sokféle színben és minőségben prima minőségű férfi és fiú ruhákra, felöltőkre szöveteket, csikos nadráganyagokat. Különleges 180 cm. széles gyönyörű szövet női kabát, métere P 10-ért, Kosztüm és ruha anyagok, 150 cm. széles tiszta gyapjú 7.50 P. Bembergek, georgette, crepe-sin, gyönyörű nyerselyem blousokra, minden elfogadható árban teljesen kiárúsított. Különleges szép angol mintájú anyagok sportruhákra, lengyel nadrágra. Szombaton átva. 566-17-30

Férfiingvarrás 1.20 paplanlepedő 1.50, monogram. kézi himzés, női fehérnemű varrás gyönyörű kivitelben. — Sas u. 2. 6. h. vv.

Padóllakkok speciális minőségben magasszínű, a legszebb színekben, olcsó árban kapható Stern festéküzletében, Piac uca 10 (Bikával szemben). — Ugyanott biztos hatású fűtőszert vásárolhat olcsón, poloska, sváb bogár, patkány és egér irtására. vv.

Vendéglősöknek ajánlom kiváló minőségű csemegeszőlőimből naponta szállítandó édes mustot. Értekezni Zöldfa utca 1. Molnár Lukátsnál. 1095

SZEMÜVEGEK, hőmérők és látószerek legolcsóbban — Paulo vérszűrő, bélvezetőkészítő és látszerkeszkedőnél, Batthyányi u. 22. szám 18h—vv.

Hőfehér száraz idei dióbél kilogrammonként 3 pengő, Paesirta uca 48. 1145

Értesítem a hölgyközönséget, az őszi szezonra kabátokat 12 pengőtől, szőrmével és szőrme nélkül készítem, a legújabb divatlapjaimból és ruhákat. Péterfia uca 30. szám. 1173

Vegyés

Péksütőde, olcsó hérrrel, berendezéssel, jutányos áron átadó. Cím Kishegyesi út 8. szám. 356 X—16.

Ingóságvétele

Használt horgonyozott, vagy fekete ölnegyedcsövet keresek megvételre. — Cím a kiadóban. A

Ingóság eladás

Eladó használt jó karban levő boroshordók, 4500 liter. Miklós 15. 1049

Gyermekkosci 2 drb. eladó Kossuth u. 58., fűszerüzletben 1157

Eladó földieper palánt, kettő ócska ágy, nagy tükör, kétszárnyú ajtó, terrasz oldalak olcsón. — István-ut 31-D. 1144

Gazdasági eszközök

Szőlőprés jó állapotban negyven pengőért eladó. Nyil utca 100. 1051

Négy darab ászokhordó, 101 Hl. alig használt, eladó. — Nap uca 22. sz. 1171

Egylovas könnyű féderes áruhordó kocsi és lószerszám eladó, Bőszörmenyi út 3-B. szikvíz üzem. 1170

Eladó házhely

Nagyszerű házhelyek Csígekert, Honvédtető uccán, csapatkórház háta mögött. Értekezni lehet Kossuth uca 8. I. 5. (Kölcsönsegélyező) ügyvédi irodában. 1111

Eladó ház

Házvevők! Három csodadolog! Lorántffy utca 19. Alá pincézett masszív épület. Nyolcablakos utcai front. Kisebb-nagyobb lakások. Nagy bérjövdelem. Nevetséges potómár. 1111

Csonka utca 9. Szép lakások. Meglepo olcsó ár! Faragó utca 14. Vagyonmegosztás miatt nagyon olcsóért megkapható. Bővebbet Nagy Lajos irodában Csapó uca 56 1146

Eladó kézbejött akadályok miatt sürgősen Kiss u. 24. adómentes új ház. 30 drb. gyümölcsfa, — szőlő, értekezni Kigyó 4. sz. 1137

Eladó föld 52 hold tanyás birtok eladó a Nagyszepesen. Honvéd u. 9-i. 721 IX-20-26

Eladó föld

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF A Tisztántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása és rotációs nyomása.